

Hotărârea în cauzele conexe C-338/11, Santander Asset Management SGIIC SA/Directeur des résidents à l'étranger et des services généraux, și C-339/11 – C-347/11, Santander Asset Management SGIIC SA și alții/Ministre du Budget, des Comptes publics, de la Fonction publique et de la Réforme de l'État

Presă și informare

Dreptul Uniunii se opune reglementării franceze care instituie un regim fiscal diferit pentru dividendele de origine națională încasate de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare (OPVCM) rezidente și nerezidente

Dreptul Uniunii interzice orice restricții privind circulația capitalurilor între statele membre, precum și între statele membre și țările terțe¹. Această interdicție nu aduce atingere dreptului statelor membre de a aplica dispozițiile incidente ale legislațiilor fiscale care stabilesc o distincție între contribuabilii care nu se găsesc în aceeași situație în ceea ce privește reședința lor sau locul unde capitalurilor lor au fost investite². Cu toate acestea, respectivele dispoziții naționale nu trebuie să constituie un mijloc de discriminare arbitrară și nici o restrângere disimulată a liberei circulații a capitalurilor și plăților³.

Litigiile care au dat naștere prezentelor cauze privesc regimul fiscal francez al dividendelor distribuite de o societate stabilită în Franța organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) care nu sunt stabilite în acest stat. OPCVM-urile (fonduri comune de plasament gestionate de o societate de administrare sau de o societate de investiții) permit oricărui investitor (deținător de titluri de participare) să încredințeze gestionarea capitalului său unei întreprinderi specializate care urmează să îl investească pe una sau pe mai multe piețe financiare determinate. Potrivit reglementării fiscale franceze, dividendele plătite unor OPCVM-uri nerezidente în Franța sunt impozitate cu 25 % prin reținere la sursă, în timp ce astfel de dividende nu sunt impozitate în cazul în care sunt plătite unui OPCVM rezident.

Zece OPCVM-uri belgiene, germane, spaniole și din Statele Unite⁴ care investesc, printre altele, în acțiuni ale unor societăți franceze și care încasează, cu acest titlu, dividende supuse unei rețineri la sursă contestă reglementarea franceză. Acestea invocă existența unei discriminări din punctul de vedere al liberei circulații a capitalurilor, garantată de dreptul Uniunii.

Tribunal administrativ de Montreuil (Franța), sesizat cu aceste acțiuni, solicită, în esență, Curții de Justiție să stabilească dacă dreptul Uniunii se opune reglementării franceze care supune dividendele de origine națională distribuite unor OPCVM-uri unui tratament fiscal diferit în funcție de locul în care este stabilit organismul beneficiar. Instanța menționată urmărește în special să afle dacă, în ceea ce privește impozitarea dividendelor distribuite de societăți rezidente unor OPCVM-uri nerezidente, compararea situațiilor care permite să se stabilească dacă există o eventuală diferență de tratament care să constituie un obstacol în calea liberei circulații a capitalurilor trebuie să fie efectuată numai la nivelul OPCVM-ului sau trebuie să ia în considerare și situația deținătorilor de titluri de participare.

¹ Articolul 63 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

² Articolul 65 alineatul (1) TFUE.

³ Articolul 65 alineatul (3) TFUE.

⁴ Santander Asset Management SGIIC SA, acționând în numele FIM Santander Top 25 Euro Fi, Santander Asset Management SGIIC SA, acționând în numele Cartera Mobiliaria SA SICAV, Kapitalanlagegesellschaft mbH, acționând în numele Alltri Inka, Allianz Global Investors Kapitalanlagegesellschaft mbH, acționând în numele DBI-Fonds APT n° 737, SICAV KBC Select Immo, SGSS Deutschland Kapitalanlagegesellschaft mbH, International Values Series of the DFA Investment Trust Co., Continental Small Co. Series of the DFA Investment Trust Co., SICAV GA Fund B și Generali Investments Deutschland Kapitalanlagegesellschaft mbH, acționând în numele AMB Generali Aktien Euroland.

Curtea amintește, **în primul rând**, că măsurile interzise de dreptul Uniunii ca restricții privind libera circulație a capitalurilor le includ pe cele de natură să descurajeze nerezidenții să facă investiții într-un stat membru sau să descurajeze rezidenții statului membru respectiv să facă investiții în alte state. O diferență de tratament fiscal al dividendelor între OPCVM-uri în funcție de locul în care sunt stabilite acestea este de natură să descurajeze, pe de o parte, OPCVM-urile nerezidente să efectueze investiții în societăți stabilite în Franța și, pe de altă parte, investitorii rezidenți în Franța să achiziționeze titluri de participare în OPCVM-uri nerezidente. Prin urmare, **Curtea consideră că reglementarea franceză constituie o restricție privind libera circulație a capitalurilor, interzisă în principiu de dreptul Uniunii.**

În al doilea rând, Curtea examinează dacă această restricție poate fi justificată din punctul de vedere al dispozițiilor referitoare la libera circulație a capitalurilor. Curtea amintește în această privință că o diferență de tratament nu poate fi considerată compatibilă cu dreptul Uniunii decât în cazul în care privește situații care nu sunt comparabile în mod obiectiv sau în cazul în care este justificată de un motiv imperativ de interes general.

Pentru a se putea aprecia, pe de o parte, dacă situațiile sunt comparabile, se solicită Curții să stabilească dacă situația deținătorilor de titluri de participare trebuie să fie luată în considerare împreună cu cea a OPCVM-urilor. Ca răspuns, Curtea precizează că revine fiecărui stat membru sarcina de a organiza, cu respectarea dreptului Uniunii, propriul sistem de impozitare a beneficiilor distribuite. Cu toate acestea, atunci când o reglementare fiscală națională stabilește un criteriu de distincție pentru impozitarea acestora, trebuie să se aprecieze dacă situațiile sunt comparabile ținând seama de acest criteriu. În speță, reglementarea franceză stabilește un criteriu pertinent de distincție întemeiat pe locul în care sunt stabilite OPCVM-urile, aplicând numai OPCVM-urilor nerezidente o reținere la sursă a dividendelor pe care le încasează. Curtea consideră, având în vedere acest criteriu de distincție, că aprecierea faptului dacă situațiile sunt comparabile pentru a determina caracterul discriminatoriu sau nediscriminatoriu al reglementării menționate trebuie efectuată numai la nivelul OPCVM-ului, fără a ține seama de situația deținătorilor de titluri de participare. Astfel, **diferența de tratament dintre OPCVM-urile rezidente și OPCVM-urile nerezidente nu poate să fie justificată de o diferență existentă între situațiile relevante.**

Curtea examinează, pe de altă parte, dacă diferența de tratament ar putea fi justificată de motive imperative de interes general.

Una dintre justificări privește necesitatea de a garanta repartizarea echilibrată a competenței de impozitare între statele membre. Astfel, o diferență de tratament poate fi admisă atunci când reglementarea națională urmărește prevenirea unor comportamente de natură să compromită dreptul unui stat membru de a-și exercita competența fiscală în legătură cu activitățile realizate pe teritoriul său. Cu toate acestea, din moment ce un stat membru a ales să nu impoziteze OPCVM-urile rezidente beneficiare ale unor dividende de origine națională, acesta nu poate invoca necesitatea de a asigura o repartizare echilibrată a competenței de impozitare între statele membre pentru a justifica impozitarea OPCVM-urilor nerezidente beneficiare ale unor astfel de venituri.

De asemenea, reglementarea franceză nu poate fi justificată de necesitatea de a garanta eficacitatea controalelor fiscale în condițiile în care impozitarea se aplică în exclusivitate și în mod specific nerezidenților.

În sfârșit, diferența de tratament instituită de reglementarea franceză nu poate fi justificată de necesitatea de a păstra coerența regimului fiscal în lipsa existenței unei legături directe între scutirea dividendelor de origine națională încasate de un OPCVM rezident de reținerea la sursă și impozitarea lor ca venituri ale deținătorilor de titluri de participare.

În consecință, Curtea răspunde că **dreptul Uniunii se opune reglementării franceze care prevede impozitarea, prin intermediul reținerii la sursă, a dividendelor de origine națională atunci când acestea sunt încasate de OPCVM-uri rezidente în alt stat, în condițiile în care astfel de dividende sunt scutite de impozit în cazul OPCVM-urilor rezidente în Franța.**

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Claudiu Ecedi-Stoisavlevici ☎ (+352) 4303 3720

Imagini de la prezentarea concluziilor sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#).” (+32) 2 2964106